

CIVIL A PÁLYÁN

FEJÉR, KOMÁROM-ESZTERGOM ÉS VESZPRÉM MEGYEI REGIONÁLIS NONPROFIT INFORMÁCIÓS HÍRLAP

X. évfolyam, 2010/2. szám

Ára: 250 Ft

A tartalomból:

**Értékek, elismertség,
közösségigény**

**Unió pénzekre
startolnak**

**Kulcsos ház és
ifjúsági szálláshely**

**Harmadik veszprémi
esélynap**

**Internetre kerülnek
az alapítványok**

**Felkészülni, vigyázz,
önkéntesség!**

**Kapcsolatépítő
tréning a Bakonyban**

Pályázati figyelő

Civil a Pályán – időszaki kiadvány

Felelős szerkesztő: Varga Endre

Szerkesztő: Bozsik Péter
(bozsikpeter@vpmegye.hu)

Lapterv: Györgydeák György

Szerkesztőbizottság:

Bereznai Csaba, Elekes Zsuzsa, Horváth Viola,
Kovács György, Kriston Renáta,
Oláh Miklós, Öcsi József

Alapító: Közigazgatási és Informatikai
Szolgáltató Iroda Civil Háza, Veszprém

Szerkesztőség:

Veszprémi Civil Ház

Tel.: 88/401-110

8200 Veszprém, Kossuth u. 10. II. emelet 203.

e-mail: civilhaz@vpmegye.hu

Felelős kiadó:

Nyilvánosságért és Civil Társadalomért Alapítvány

ISSN 1585-9762

Nyomdai előkészítés: Tóbiás Krisztián

Nyomda: Faa Produkt Kft., Veszprém

Felelős vezető: Faa Judit

E számunkat 2010. máj. 20-án adtuk nyomdába.

Élelmiszersegély a rászorulóknak

A fehérvári központú Cerbona Zrt. közel 570 tonna élelmiszer-adományt gyárt, csomagol és juttat el az EU Élelmiszersegély program keretében segélyszervezeteken keresztül a rászorultaknak. A program hatására a vállalatnál létszám bővítésre is sor került.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) az EU Élelmiszersegély program céljára kijelölt intervenciók készletek, illetve költségvetési keret felhasználásával előállított élelmiszersegélyt biztosít Magyarország legrászorulóbb személyeinek. Az EU Élelmiszersegély program az Európai Bizottság 1992. október 29-i, a közösség legrászorulóbb személyeinek intervenciók készleteiből származó élelmiszerekkel történő ellátására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 3149/92/EGK rendelete alapján jött létre és működik.

Az élelmiszersegély szétosztása az Európai Unió által finanszírozott és az MVH feldolgozott termékek intervenciók osztálya által koordinált program keretei között, a résztvevő, az MVH-val szerződött segélyszervezetek útján, több forduló keretében történik. A Cerbonánál előállított, négytojásos tésztából készült spagettiből, müzliből, kukoricapehely-

ből és csokoládés gabonagolyóból álló termékek a Katolikus Karitás-Caritas Hungarica, a Gyermekétkeztetési Alapítvány és a Magyar Ökumenikus Segélyszervezeteken keresztül kerülnek a rászorulókhhoz.

Az élelmiszersegélyben részesülő rászoruló listáját a települési önkormányzat vagy a segélyszervezet, illetve alvállalkozója a települési önkormányzattal együttesen határozza meg a létminimum közelében, önhibájukon kívül létminimum közelében élők, a kisnyugdíjasok és a hátrányos szociális helyzetű gyermekek köréből. Az EU Élelmiszersegély program keretében 2009-ben mintegy 15 millió kilogramm élelmiszert osztottak szét az ország mind a 19 megyéjében, közel 2200 településen 800 000 rászorulóknak. Az EU Élelmiszersegély program 2010-ben ötödik éve kerül végrehajtásra, s abban bármely települési önkormányzatnak lehetősége van részt venni. Az EU Élelmiszersegély program jelenleg a legnagyobb élelmiszer-segélyezési program Magyarországon. Az MVH minden évben további fejlesztésekkel kívánja növelni a program hatékonyságát.

K. E. M.

A főszerkesztő jegyzete

Politika civil módra

Míg a politika szereplői lassan megnyugodni látszanak (ki a választás kudarcába, ki abba, hogy megnyerte a nép többségének bizalmát és kormányt alakíthat), mi, civilek még nem vagyunk annyira nyugodtak! Súlyos, gondterhelt időszakot élünk! Csúszásban lévő szerződések, melyekhez újabb és újabb feltételek „szabódnak”, elindult projektek, melyekhez nemcsak a pénz maradt ígéret, de az együttműködési megállapodások valamilyen formája is! Persze ez végső soron nem ok arra, hogy ne tegyünk a dolgainkat, hiszen

a politika egyik értelmezése, a társadalmi tevékenységek végzése bennünket nemcsak kötelez, hiszen ez a civilség lételeme!

Vagyis mondhatnám azt, aggodalomra semmi ok, idén is több helyen szerveződnek a civil napok, fesztiválok, ebben az évben már a 3. esélynap rendezvényeire kerül sor Veszprémben. A civil kurázsival sincs baj, hiszen a kistérségi, városi, megyei civil hálózatok egyre nagyobb aktivitással tevékenykednek, és sok-sok civil szervezetről elmondható ugyanez. Én mégis, sokakkal együtt jobban örülnék, ha szabadtéri rendezvényeink kapcsán csak azért kellene aggódni, lesz-e eső vagy sem. S mint tudjuk, az időjárás politikasemleges!

Varga Endre

Értékek, elismertség, közösségigény

– a magyar önkéntesek motivációi

2009 októberében indult el a Magyar önkéntesek motivációinak vizsgálata című kutatási program (www.volunteermotivation.hu), amelyben 235 szervezet 3000 önkéntese vett részt. A több mint fél évig tartó kutatás eredményei ez év március végére készültek el. Ez alkalmából beszélgettünk dr. Bartal Anna Máriával, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Szociológiai Intézetének docensével, a kutatás vezetőjével.

– Milyen céljai voltak a kutatásnak, és miért éppen az önkéntesek motivációit vizsgálták? Miért volt erre szükség?

– Az önkéntesek motivációinak kutatása nem ismeretlen terület a hazai önkénteskutatásban, de valójában nagyon keveset tudunk az önkéntesek demográfiai, társadalomstatistikai jellemzői vagy éppen tevékenységterületek szerinti motivációiról. Márpedig az önkéntesmenedzsmentben az önkéntesek rekrutációjánál, elhelyezésénél és megtartásánál rendkívül fontos lenne mind a potenciális, mind pedig a már önkéntes munkát végzők motivációinak ismerete. Ez volt a kutatás egyik célja és indítéka, a másik meg az, hogy az eddigi teoretikus – a „hagyományos” és „új” önkéntesség – kategorizációk nem nyújtottak az önkénteseket foglalkoztató szervezetek számára olyan kézzelfogható módszereket, amelyekkel önkénteseik motivációját ténylegesen is mérni tudták volna. Egy önkéntesmotivációt mérő vizsgálati módszer – az önkéntesmotivációs kérdőív – segítségével ugyanis a szervezetek testreszabottabb és célzottabb üzenetekkel tudnák önkénteseiket megtalálni, továbbá számukra megfelelő tevékenységeket nyújtani, valamint olyan atmoszférát biztosítani, amelyben az önkénteseik elégedettek és nagyobb számban, hosszabb távon is vállalják az önkéntességet.

– Az önkéntesek mely motivációit vizsgálták az önkéntesmotivációs kérdőívvel?

– A vizsgálat során azt a magyarra adaptált és kiegészített kérdőívet (lásd erről bővebben a Civil Szemle 22. számában Bartal Anna Mária Mít mutat a kaleidoszkóp c. tanulmányát) alkalmaztuk, amelynek eredeti változatát 2004-ben Nyugat-Ausztráliában Judy Esmond és Patrick Dunlop dolgozta ki. Az általunk használt kérdőív 59 állítást tartalmazott és 16 motivációs faktort mért. A motivációs faktorok az önkéntesség motivációinak négy nagy csoportját vizsgálták. Az első csoport az önkéntesség motivációjában meghatározó társadalmi-szociális motivációkat mérte, úgy mint: az értékek, a reciprocitás, a helyi önkormányzati és kormányzati hiányok, valamint a vallás faktorok. A következő csoportot az úgynevezett énközpontú, az önkéntességéből eredő személyes haszon és célok mérésére szolgáló motivációs faktorok képezték, úgy mint: a megértés, az elismertség és a karrierfejlesztés faktorok. Míg a harmadikat az önkéntességben a társadalmi minták és interakciók fontosságát mérő motivációk alkották: a társadalmi és szociális interakciók, faktorok. Végezetül pedig a negyedik csoportot az önkéntesmotivációkban megmutatkozó pszichológiai jellegű motivációk, mint az önbecsülés, az önvédelem, valamint visz-

szahatás a környezetre és visszahatás az egyénre motivációs faktorok képezték. Mint látható, az önkéntesmotivációs kérdőív az önkéntesmotivációk igen összetett strukturáját képes felmérni, aminek alapján az önkéntesmenedzsmenti munka is differenciáltabbá válhat.

– Mielőtt a főbb önkéntesmotivációk ismertetésére térnénk rá, kit tekinthetünk – a kutatás eredményei alapján – ma a „tipikus” magyar önkéntesnek?

– A vizsgálat eredményei alapján ma a „tipikus” magyar önkéntes olyan 18–45 év közötti nő, aki városokban vagy községekben él. Ezek az eredmények különböznek a korábbi vizsgálatokétól, mivel a mintába főként a „terepen dolgozó” önkéntesek kerültek be, és kevésbé a szervezetek vezetését, kuratóriumi tagságát önkéntes munkában végzők, ami főként a férfiakra jellemző. További jellemzője ennek a „tipikus” önkéntesnek, hogy inkább házas, de nagy gyakorisággal lehet hajadon. Ebből következően inkább gyermekes, aki általában két gyermeket nevel vagy pedig gyermektelen. A magyar átlagnépességhez képest magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik, hiszen leginkább felsőfokú vagy középfokú végzettsége van. Gazdaságilag aktív, és főként szolgáltatás jellegű, illetve felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő munkakörben dolgozik. Ezzel összefüggésben átlagos havi jövedelme inkább 75–150 ezer forint között van, de gyakori, hogy ennél magasabb, 250–300 ezer forint. Végezetül pedig a maga módján vallásosnak és katolikus felekezetűnek vallja magát. Önkéntességére jellemző, hogy az elmúlt 10 évben lett önkéntes, míg a szervezeteknél végzett leggyakoribb önkéntes tevékenysége, hogy rendezvények, események szervezésében és lebonyolításában segítkezik, és/vagy pedig adminisztratív feladatokat lát el, és/vagy pedig gyermek- és ifjúságvédelmi programokban segítkezik. A vizsgálat során mért motivációk ennek a statisztikailag „ideáltipikus” önkéntesnek a motivációit tükrözik. Az önkénteseket foglalkoztató szervezetek számára ez egy viszonyítási pont a tekintetben, hogy önkénteseik mennyire hasonló vagy eltérő demográfiai és társadalmi jellemzőkkel rendelkeznek. Részletesebb eredményeink azt mutatták, hogy leginkább az életkor az, ami differenciálja az önkéntesmotivációkat, és ebből következően úgy véljük, az önkéntesmenedzsmenti munkának is „korspecifikusnak” kell lennie a tevékenységen belül.

– Mik voltak a kutatás legfontosabb megállapításai?

– Az eredmények alapján az első fontos megállapítás, amit levonhattunk, hogy a hazai önkéntesség erőteljesen érték-, de kevésbé társadalmi normák és minták és legkevésbé sem hitrendszer által vezérelt cselekvés. Ennek fényében úgy látjuk, hogy a hazai önkéntesség fejlesztése szempontjából is rendkívül fontos, hogy a szervezetek világos értékrendet és célokat közvetítsenek. Ugyanis minél több ember számára hitelesek és hihetőek egy szervezet céljai, annál több ember köteleződik el, és minden bizonynyal annál több önkéntes is lesz. Az is jól körvonalazódott a motivációk sorrendje alapján, hogy a közvetve értékorientált motivációs faktorok – mint például a környezet védelme és a kultú-

ra megőrzése vagy kormányzati hiányok – átlagértékei azt mutatják, hogy az önkéntesek fontos társadalmi értékvesztésként élik meg a források és támogatások hiányát, és ez jelentős részüket motiválja az önkéntes tevékenységükben. Ennek alapján tehát azt is mondhatjuk, hogy ezek azok a kollektív értékek, amelyek ma Magyarországon az önkéntesség motívumaiban is megjelennek.

A másik fontos következtetés az volt, hogy az elmúlt húsz évben a társadalmi-gazdasági változások hatására az önkéntesség tartalma, jelentése átértékelődött és elnyerte igazi tartalmát: a „közérdekű, kötelező felelősségvállalásból” (mint pl. a kommunista szombatok) önként, fizetség nélkül, valamilyenfajta közös elállításáért – formális vagy informális keretek között – végzett társadalmi cselekvéssé vált. Ugyanakkor az elmúlt húsz év kevés volt arra, hogy olyan normatív mintává fejlődjön a családokban, a közösségekben, aminek hatását mérni lehet. Azaz, talán még egy generációnyi idő kell ahhoz, hogy az önkéntesség értékelhető és mérhető mintává váljon a magyar társadalomban.

– *Hogyan alakult a legfontosabb motivációk sorrendje? Véleménye szerint ennek az önkéntesmenedzsmenti munkára nézve milyen megfontolásai lehetnek?*

– Az értékmotivációs faktort a főbb motivációk sorrendjében az elismertség és a szociális interakció faktorok legmagasabb átlagértékei követték. Tulajdonképpen e három faktor képezi a magyar önkéntesek fő motivációit. Mind az elismertség, mind pedig a szociális interakció motivációnak az önkéntesmenedzsmenti munka szempontjából kiemelkedő jelentőségük van. Az elismertség faktor viszonylag magas átlagértéke arról tanúskodott, hogy az önkéntesek számára fontos, hogy – különösen a szervezet, ahol tevékenykednek és annak munkatársai is – elismerjék munkájukat. Az önkénteseket foglalkoztató szervezeteknek tehát az önkéntes munka elismerésére jól kidolgozott és differenciált módszerekkel és technikákkal kell rendelkezniük, ha meg akarják tartani önkénteseiket. Nem hallgatható el azonban az a kérdés, hogy a mai elismeréshiányos magyar társadalomban az önkéntes munkát végzők talán éppen ezen ki nem elégített igényeiknek keresnek-e teret? Ezt a kérdést csak célzott és mélyebb vizsgálatokkal lehet alátámasztani vagy cáfolni, de úgy véljük, hogy ez a hazai önkéntesmenedzsmenti munka egyik jövőbeni kihívása.

A szociális interakciók motivációs faktor magas értékelése pedig arra utalt, hogy az önkéntesség közösségi élményeket, kapcsolati lehetőségeket is ad, és ez a másik legfontosabb motiváló ereje az önkéntességnek. Úgy tűnik, a mai kapcsolathányos magyar társadalomban az önkéntesség az „elvesztett közösségek” megtalálásának egyik terepe. A menedzsmenti munka szempontjából ennek pedig olyan konzekvenciái lehetnek, hogy nemcsak a szűkebb-tágabb értelemben vett szakmai munkára kell figyelniük az önkénteskoordinátoroknak, hanem a közösségfejlesztésre, a közösségi együvé tartozás ápolására is.

– *Mit mutatott a karrierfejlesztés motivációja, hiszen a korábbi kutatások a fiatalok esetében ezt igen fontos motivációként írták le.*

– A karrierfejlesztés faktor a teljes mintában a legutolsók között, míg a 18–25 évesek körében az ötödik helyen szerepelt a vizsgált motivációs faktorok körében. Úgy véljük, ennek magyarázata az, hogy – általánosságban, de esetenként is – szinte alig van példa arra, hogy az önkéntesség által közvetlen foglalkozási

karriert lehetne elérni. A hiányzó minták és példák pedig csökkentik a motivációkat, még ha ezek a motivációk „egoisztikusak” is. A részletesebb elemzés azt mutatja, hogy a karrierfejlesztés faktoron belül az önkéntesség elsősorban mint kapcsolatépítési lehetőség és másodsorban mint bizonyos skillek, tudások elsajátításának lehetősége jelenik meg.

– *Mit tárt fel a vizsgálat az önkéntesség rejtett motivációiról?*

– Az önkéntesmotivációk mögöttes folyamatainak dinamikáját alapvetően hét motivációs változó befolyásolja. Tulajdonképpen ezek azt mutatják meg, hogy milyen konkrét részterületen vannak teendői az önkéntesmenedzsmenti munkának. A változók egy része magáról az önkéntesről és az önkéntességről, másik része az önkéntesség értékeiről, míg harmadik része az önkéntes szervezethez való viszonyról szól. Az önkéntesség elsősorban – és nem meglepő módon – örömforrás. Nehéz is elképzelni, hogy bárki úgy áldozna a szabadidejéből valamire, hogy abban ne lelné örömét. Ahhoz tehát, hogy a szervezetek az önkénteseket tartósan meg tudják tartani, az önkéntesség öröm jellegét kell fenntartani. A második legfontosabb változó, ami az önkéntesség mögöttes dinamikáját befolyásolja, az a közösségigény. Ahogy már fentebb említettem, itt is meg kell ismételnünk, hogy nem csak a szűkebb-tágabb értelemben vett szakmai munkára kell figyelniük az önkénteskoordinátoroknak, hanem a közösségfejlesztésre, a közösségi együvé tartozás ápolására is. A következő három változó azt mutatta meg, hogy a magyar önkéntesek értékvezérelt cselekvését elsősorban egy társadalmi ügy és csoport melletti elköteleződés motiválja, ami kiváltja az altruisztikus magatartást, a segítséget. Végezetül nagyon fontos üzenete van az elismertség faktor két változójának az önkénteseket foglalkoztató szervezetek számára: az önkéntesség mögöttes dinamikájában nagy szerepet játszik, hogy a szervezetek munkatársai partnerként kezelik-e az önkénteseket vagy „beosztottként”, illetve a munkatársak mennyire ismerik el az önkéntes segítők munkáját.

– *Végezetül pedig, hogyan kívánják a kutatás eredményeit a hazai önkéntesmenedzsmenti gyakorlatba átültetni, elterjeszteni?*

– Véleményem szerint a hazai önkéntesmenedzsment gyakorlata és oktatása jelenleg inkább szervezatközpontúként és kevésbé önkéntesközpontúként jellemezhető. A további célunk az, hogy az önkéntesmotivációs kérdőív minél szélesebb körű alkalmazásával egy olyan motivációkra alapozott önkéntesmenedzsment alapjait rakjuk le, aminek középpontjában az önkéntes áll az ő sajátos motivációival, attitűdjeivel és elvárásaival, különös tekintettel a toborzásra és a foglalkoztatásra. Nem a bölcsök követ találtuk fel, hanem egy módszert. Az egész hasonlít egy személyiségmérő kérdőívhez, ami nem fejt meg ugyan a személyiséget, de a jó pszichológust segíti a terápiaiban, míg rossz kezekbe kerülve csak egy papír marad. Éppen ezért szeptembertől tréningeket hirdetünk azon szervezetek önkéntes-koordinátorai részére, akik szeretnék a munkájukban alkalmazni a kérdőívet. (A tréningekre az onkentes.motivacios.vizsgalat@gmail.com vagy info@volunteermotivation.hu email címen lehet jelentkezni.) Végezetül nagyon bízunk abban is, hogy a most kialakítandó önkéntescentrumok gyakorlatába is bekerül majd az önkéntesmotivációs kérdőív alkalmazása, hogy toborzási munkájukat szakszerűbben tudják végezni.

b. m.

Uniós pénzekre startolnak

A közép-dunántúli régióban sok pályázati pénz bennragadt. A civil szervezetek közül harminc olyan komoly szervezetfejlesztési munkába fogott, amit még a vállalkozások is megirigyelhetnének. A Dunamenti Regionális Népfőiskola Közhasznú Egyesület a Civil Szervezetek Regionális Szövetségével és az Echo Innovációs Műhellyel együttműködve tavaly indította el a Támop 5.5.3 pályázati program keretében Dominó nevű komplex nonprofit szervezetfejlesztési folyamatát.

– A programra azért jelentkeztünk, mert szeretnénk precízen feltárni, hogy melyek a gyengeségei és erősségei szervezetünk működésének. Szeretnénk átfogó képet kapni fejlődési lehetőségeinkről. Kiszűrni a buktatókat, minimálisra csökkenteni az anyagi és egyéb kockázatokat. A külsős szakemberek segítségével az általunk eddig észre nem vett hibáinkra is fény derülhet. Szervezetünk vezetésében az elmúlt két évben ugyan jelentős változásokat hajtottunk végre, mégis úgy érzem, az önkéntes segítők feltalálásában kudarcot vallottunk. A közvetlen családtagokon kívül másokat nem sikerült ebbe a munkába bevonni – mondta *Sipőcz Sándor*, Fejér Megyei Sclerosis Multiplexesek Egyesülete vezetője.

– Egyik célunk indulni egy nagyobb volumenű uniós pályázaton, valószínűleg több együttműködő partnerszervezettel. Szeretnénk „létrehozni” egy saját tulajdonú (egyesület), méltó és fenntartható (anyagilag és környezettudatosan) helyiséget, amiben a meglévő, tízmillió forintot majdnem elérő értékű rehabilitációs eszközök is helyet kapnának. Szeretnénk bevezetni életminőség-javító szolgáltatásokat (úgy mint pl. rehabilitációs mentorálás, pálya-, élet-, szociális, mentális tanácsadás, információs szolgáltatások stb.). De ez csak két cél a sok közül, amit kijelöltünk magunknak a program során.

Az uniós pályázatokon való indulás egyik alapfeltétele lenne a megbízható nyelvtudással és pályázatírási gyakorlattal rendelkező személy(ek) megtalálása. Az ajánlkozó szervezetek anyagilag számunkra nem jelenthetnek megoldást. Vezetőségi ülésünkön távlati célként már szóba került egy álom, egy SM rehabilitációs központ megvalósítása is. Ahhoz, hogy ennek a megvalósításába bele merjünk vágni, pontosan kell ismerni minden paramétert. Felelőtlenül nem szabad vállalkozni! Jelenleg még nem érzem magunkat felkészültnek. Nyilvánvaló, hogy ehhez nagyon sokat kell erősödnünk, hiszen több feltételnek még nem felelünk meg. A szervezetfejlesztési programban részt vevő munkatársamtól szeretnénk választ kapni ezekre a kérdésekre is. Óriási probléma, hogy a megyében nincs speciális SM-beteg rehabilitáció! A megfelelően válogatott tornaeszközökkel pedig fenntartható az izomerő, javítható a mozgáskoordináció. Jó példa erre klubunk a Tolnai u. 34-ben, ahol hetente két alkalommal találkozunk és tornázunk, közben megvitátjuk életünk minden gondját, baját. Óriási a mentális hozadéka is ezeknek az alkalmaknak. Vidékről a Vak Misszió betegszállító autójával is tudunk korlátozott számban, de heti két alkalommal rendszeresen sorstársakat behozni. Szeretnénk ezt a tevékenységet bővíteni az idei évben.

Ha az egyesület tevékenységi körében foglalt vállalásainkat nézem, van tennivalónk bőven. Az otthoni ápolás, életvezetési tanácsadás, otthoni rehabilitációs lehetőségek területén van mit tenni. Nem találjuk a hatékony megoldást a vidéken élők segítésére és bekapcsolására a szervezeti életbe. Az elmúlt két esztendőben látványosan sok programot kínáltunk társainknak, melyeken nagy létszámmal – 40–50 fő – mindig részt vettek. Honlapunkon sok-sok mosolygós kép található ezekről. Elindultunk egy úton és most keressük a minőségi továbblépés lehetőségét. Remélem, hogy a képzés végén sok hasznos információ fog segíteni bennünket, hogy helyes döntést hozhassunk a jövőnket illetően – tette hozzá.

– Az egyesület által végzett tevékenységre – mind a célközönség, mind a közművelődési intézmények, s megítélésünk szerint a város részéről – egyre nagyobb igény van, ennek hatására jelentősen megnöttek a feladataink is. A mennyiségi növekedésnek azonban szervezeti és minőségi fejlődéssel kell együtt járnia, amely a szakmai ismeretek növelése mellett magában foglalja a kommunikáció javítását, a szervezeten belüli – feladattípusok mentén kialakított – munkamegosztás kialakítását, a taglétszám növelését, a projekt-szemlélet erősítését is. A Dominó projektre azért jelentkeztünk, mert úgy gondoltuk, lehetőséget teremt e kompetenciák fejlesztésére, valamint az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére – tájékoztató *Baranyai Nóra*, Terembura Kulturális és Múzeumkommunikációs Egyesület elnöke.

A programtól az előbbieket megvalósulását várjuk, azaz egyrészt azt, hogy az egyesület tudatosabban tervezett, határozott stratégiával és átgondolt, hosszú távú fejlesztési tervvel rendelkezzen, másrészt pedig azt, hogy a képzések során elsajátított tudást a résztvevők mint témafelelősök az egyesületi munka során hasznosítani tudják, s ezáltal a szervezeti működés hatékonyabbá váljon. A képzések során megismert többi szervezettel a korábban hiányzó kapcsolatok kialakítása, valamint – eseti vagy rendszeres – együttműködés szintén a projekt eredménye lehet.

A projekt során eddig megfogalmaztuk az egyesület problémáit, lehetőségeit, alapkitűzésünkkel összhangban meghatároztuk a célokat, ezekhez pedig eszközöket, s határozott tevékenységeket rendeltünk. E feladatok kapcsán a projekt határozott lökést adott az egyesületnek abban, hogy értékelje magát, tevékenységét, sikerességét, s kijelölje azokat az irányokat, amelyeken haladni kell annak érdekében, hogy olyanná válhasson, amilyennek elképzelte magát, amilyennek – elképzelésünk szerint – lennie kellene.

A projekt képzési része még nem zárult le, de az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az újonnan elsajátított ismeretek hasznosak, s professzionálisabb működést, tervezést tesznek lehetővé – illetve reményeink szerint biztosítanak. A többi projektrésztvevővel kialakult kapcsolat és az együttműködés lehetősége a projektnek szintén fontos eredménye.

A nagy pályázatokon való elindulás alapfeltétele, hogy rendelkezünk egy projektötlettel, s ahhoz megtaláljuk az ideális pályázatot (s nem fordítva). A sikeres pályázáshoz az

szükséges – s ebben a jelenlegi Dominó projekt sokat segíthet –, hogy átlássuk az uniós pályázati rendszert, tisztában legyünk a buktatókkal, s kellően felkészülten, a szükséges szakértelem birtokában tervezzük meg a projektet. Hosszú távú célunk az, hogy a múzeumpedagógiai foglalkozásainkat, valamint egyéb kulturális programjainkat teljesen ingyenessé tegyük a gyermekek számára, ennek megvalósulásán dolgozunk jelenleg is, s a tervezett nagy projekt is ezt a célt fogja szolgálni – hangsúlyozta a szakember.

– Működésünk során folyamatosan tapasztaljuk: az, hogy naprakészek legyünk minden területen (jogszabályok, pályázatok, munkaügyi, szakmai információk stb.), továbbá, hogy életképesek maradjunk, állandó készenléletet, rengeteg ráfordított időt és energiát, de legfőképp jól szervezettséget igényel. Gyakran érezzük azt, hogy nem vagyunk elég hatékonyak, sok az elvégzendő feladat és kevés a rendelkezésre álló emberi erőforrás. Ahhoz, hogy a céljainkat minél nagyobb százalékkal és minél jobb minőségben tudjuk megvalósítani, folyamatosan dolgoznunk kell a forrásteremtésen és bevételeink stabilizálásán, illetve növelésén. Mindezt és az alapítvány általános működéséhez szükséges teendőket főként önkéntes alapon látjuk el. Annak ellenére, hogy alapvetően nyitottak vagyunk, a valóságban mégis elszigetelten dolgozunk, nagyon csekély felületen érintkezünk más szervezetekkel – fogalmazott *Mészöly Barbara*, a Pirkadattól Alkonyati Alapítvány képviselője.

– A Dominó programhoz való csatlakozásunkkal szeretnénk szervezetünket „gatyába rázni”. A programon való részvételtől azt várjuk, hogy segítsen hozzá bennünket egy jobb szervezettséghez, jól végiggondolt feladatelosztáshoz, hatékonyabb forrásteremtéshez, kiegyensúlyozottabb működéshez. Szeretnénk fejlődni, hónapról hónapra jobbra válni. Szeretnénk, ha a kapcsolataink bővülnének, összességében a „külvilággal” való kapcsolattartásunk is javulna. Élő, működő, valós együttműködésen, egymás segítségével alapuló kapcsolatokat szeretnénk kiépíteni és fenntartani más szervezetekkel.

A programban való részvételünk pluszfeladatokat jelent, ami az eleve leterhelt rendszerbe kissé fájdalmasan beilleszthető. Mégis egyértelműen érezzük, hogy megéri a fáradságot. A diagnózis során sok fehér foltra leltünk, melyek „befestésével” jelentős eredményeket érhetünk el. Civil szívvvel alapvetően a lelkes tenni akarás jellemez bennünket, melyhez most felvázolják a profi megközelítést. Eddig is próbáltunk a magunk amatőr szintjén lépéseket tenni a fejlődés irányában, de a programban sok tanácsot, információt, tudást, iránymutatást kapunk, melyekkel hatékonyabban haladhatunk céljaink megvalósítása felé. A program során már megvalósult az egyik célunk, hiszen sok más civil szervezettel kerültünk kapcsolatba. Ami szintén nagyon sokat ad és segít, hogy hallhatjuk egymás tapasztalatait, megközelítéseit. Új információkhoz jutunk így, és már most megfogalmazódtak együttműködésre, közös programokra vonatkozó szándékok, ötletek.

A program végére várhatóan tisztábban, strukturáltabban látjuk önmagunkat, a lehetőségeinket, a fejlődésünk reális irányait és a megvalósítás eszközeit. A más szervezetekkel történő együttműködés, összefogás pedig remélhetően elősegíti majd, hogy az általunk (civil szervezetek) képviselt és fel-

vállalt célok az eddiginél hatékonyabban valósuljanak meg. A program előtt gondolni sem mertünk uniós pályázatokra, mert a hallottak alapján túl nagy falatnak látszott. A Dominó program képzési része éppen most zajlik. Eddig forrásteremtésről, szervezeti és marketingkommunikációról volt szó. A kétszer háromnapos képzés során rengeteg olyan információ elhangzott, amely nagy segítséget jelent abban, hogy ne kiugorjunk egy kisebb uniós pályázatnak. A következő képzési modul a projektmenedzsmentre tanít majd bennünket, ami szintén elengedhetetlen nemcsak az uniós, de a hazai pályázati rendszerben, illetve a normális működés során is. Egyelőre úgy tűnik, hogy a képzési program megfelelő válasz az uniós pályázatokhoz szükséges információigényünkre. Olyannyira, hogy úgy döntöttünk, beadunk egy pályázatot a TÁMOP 6.1.2-es kiírásra, melyben egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramokra lehet pályázni. A pályázati projektünkben nőnek, elsősorban családanyáknak szeretnénk olyan főként lelki egészséget célzó programokat szervezni, mellyel csökkenthető a stressz és az ebből következő megbetegedések kockázata. A nők egészségét azért tartjuk kiemelkedően fontosnak, mert jórészt rajtuk múlik a család egészsége is.

– A programot igen hasznosnak tartom azoknak az egyesületeknek a számára, amelyek még nem készítettek uniós pályázatot. A mi egyesületünk ezen már túl van. Eddig három nagy uniós pályázatot készítettünk és valósítottunk meg. Jelenleg is részt veszünk a Nonprofit Szövetség Negyedik Partner (TÁMOP 2.5.1.) programjában, ahol a közép-dunántúli régió koordinátori feladatait látjuk el. Tehát már rendelkezünk tapasztalatokkal ezen a téren. Ismerjük a pályázati kiírások és a támogatásból megvalósuló fejlesztések elszámolásának menetét. Elsősorban azért jelentkeztünk erre a programra, hogy olyan új ismeretekre tehessünk szert, amelyek fejlesztik pályázati technikaikat. Tulajdonképpen apró „trükkökre” vagyunk kíváncsiak.

Fontos számunkra az is, hogy megismerhessük a régióban, kistérségünkben működő „kezdő” civil szervezeteket, mert egyik fő feladatunknak tekintjük ezeknek a szervezeteknek a segítségét a szervezetfejlesztés és a forrásszerzés tekintetében. A Dominó program keretében megszerzett ismereteinket tovább szeretnénk adni azoknak a civil szervezeteknek, amelyek megkeresnek bennünket megvalósításra váró ötleteikkel kapcsolatban. Egyesületünk már öt éve végez pályázati tanácsadást a Dunaújvárosban és kistérségében működő civil szervezetek részére. Segítségünkkel évente átlag 10–15 szervezet tud pályázati forráshoz hozzájutni.

Uniós pályázat beadására jelenleg nem készülünk, de figyelemmel kísérjük a pályázati kiírásokat, és ha lesz olyan pályázat, amelyet a jelenleg rendelkezésre álló kompetenciáinkkal megvalósíthatunk, akkor részt veszünk azon. Mind a Dominó, mind pedig a Negyedik Partner programban történő részvételünk ezt az elképzelésünket támasztja alá, hiszen az uniós programokban történő sikeres részvétel egyik alapfeltétele, hogy több civil szervezet közösen hajtsa végre a pályázati kiírásokban történő fejlesztési elképzeléseit – összegezte tapasztalatait *Gere János*, Európai Fejlesztési és Tájékoztatói Egyesület elnöke.

K. E. M.

Kulcsos házzal és ifjúsági szálláshellyel mutatkozhattunk be

A hagyományos módon évente megrendezett ifjúsági turizmus és természetjárás szemináriumnak (ITTSZ) az idei évben Komárom adott helyet. A kétnapos rendezvényt a Komárom Környéki Civil Társulás szervezte a Szociális és Munkaügyi Minisztérium gyermek- és ifjúsági osztálya szakmai támogatásával 2010. március 11–12-én.

Az ITTSZ az ifjúsági turizmusból érintett államigazgatási, szolgáltatói és igénybevevői (civil) szférák éves rendezvénye. Az első szeminárium megrendezésére 2000-ben került sor. A résztvevők száma évente 40–45 fő. A civil résztvevők részben pedagógusok, részben egyesületi vezetők, illetőleg táboroztatók, részben szakmai szervezetek képviselői.

A szolgáltatókat a szállásadók és az információs szolgáltatók, míg az államigazgatást az ifjúságért, a közoktatásért, a turizmussért és a sportért felelős tárcák, valamint a FSH Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat regionális ifjúsági szolgáltató irodáinak munkatársai képviselték.

A szeminárium feladata kettős volt:

- az államigazgatás képviselői tájékoztatást adtak az elmúlt egy évben az ifjúsági szakterületet érintő változásokról, valamint az ifjúsági turizmus fejlesztésére vonatkozó tárgyevi terveikről;
- a szolgáltatói és a civil szféra jelzéssel élt mindazokról a problémákról, amelyben az államigazgatástól segítséget vár.

A szekciókban az adott évben aktuális egyes kérdések részletesebb megvitatására és az államigazgatás felé strukturált javaslattevésre nyílt lehetőség.

A rendezvény fókuszában két tematika szerepelt 2010-ben. Az önkormányzati és a civil szféra táboroztatással kapcsolatos „jó gyakorlatainak” bemutatása mellett a résztvevők megvitták a Zöld könyv a nonprofit, fenntartható ifjúsági turizmussal című vitairatot. Ebben három tárcsa fejt ki a közoktatás, a szabadidő-sport és az ökoturizmus ifjúsági turizmussal való kapcsolatát, valamint bemutatják a szociális tárcsa által szakértői szinten kidolgozott ifjúsági turisztikai fejlesztési koncepcióját. A szeminárium második napján, a szekcióüléseken a fejlesztési koncepció továbbgondolásával foglalkoztak a szakértők.

Szállásháló bemutatása

A közép-dunántúli régióban az elmúlt évtizedben számos civil szervezet vágta fejszóját a szálláshely-kialakítás és -üzemeltetés fájába. Ezek elsősorban gyermekek, fiatalok táboroztatásával foglalkozó egyesületek, alapítványok, melyek ingatlan „örökölték”, építettek vagy vásároltak. Gyakorik a természetjárással foglalkozó civil szervezetek, szövetségek, melyek egy-egy kulcsos házat üzemeltetnek. Egyre többször találkozunk a közművelődés területén tevékenykedő közösségekkel, melyek egy-egy régi „kultúrház” felújításával jutottak szálláshelyhez. A legtöbb szervezet életében, tevékenységében azonban a szálláshely-értékesítés nem elsődleges feladat, inkább járulékos „nyűg”, számos jogszabályi, gazdálkodási, működtetési, finanszírozási problémával, kérdéjjel, buktatóval.

Általában az is elmondható ezen szervezetekről, hogy nagyon értékes tapasztalatok halmozódtak fel náluk a túlélési technikák-

ról, hogy az elsődleges tevékenységüket miként tudják összekapcsolni szálláshely-adottságukkal. Azonban ez a tudás nem kamatozik, elszigetelt, a többi szervezet számára nem hasznosul.

Az is megfigyelhető, hogy még a civil szervezetek sem ismerik a saját szektoruk képviselői által működtetett szálláshelyeket, így szinte kizárólagosan a forprofit szféra kínálatából választanak maguknak helyszínt táboraik, képzéseik, konferenciáik megszervezéséhez. Ezáltal igen komoly összegek kerülnek ki a civil szektorból, melyek jobb kommunikáció és marketing esetén a szektorban kamatozhatnának.

A tatabányai Bázis Egyesület kezdeményezésére 2008-ban elkezdődött egy olyan szálláshálózat kiépítése, amely összefogja a Közép-Dunántúlon tevékenykedő, szálláshellyel rendelkező civil szervezeteket. A hálózat képzéseket, rendszeres találkozókat, workshopokat szervez tagjai részére, összegyűjti, rendszerezi a tagok szakmai tapasztalatait, segítséget nyújt azok megjelentetéséhez, honlapot és belső levelezőlistát működtet, érdekvédelmi tevékenységet fejt ki.

Célunk, hogy a hálózat tagjai egymástól tanuljanak, a felhalmozott tapasztalataikat osszák meg egymással, ugyanakkor a terület elismert szakembereitől is elsajátítsanak fontos elméleti és gyakorlati ismereteket.

Szintén fontosnak véljük, hogy a régió civil szervezetei ismerjék meg a szektoron belüli lehetőségeket, a hálózat tagjai pedig a civil szervezetek igényeire reagáló szolgáltatásokat fejlesszenek ki és kínáljanak számukra.

Közvetett célunk, hogy a civil szférába érkező források jelentős részét tartsuk is meg a szektorban, a pályázatok és a támogatott szervezetek is tekintsék prioritásnak és evidenciának, hogy a pályázati pénzeket érdemes a civil társak által kínált szolgáltatások igénybevételére fordítani, legyen szó akár szálláshelyről, projektorból vagy honlaptervezésről.

Ezen hálózat tagjainak szolgáltatásai számos ponton kapcsolódnak az ifjúsági turizmus témaköréhez.

- természeti-környezeti nevelés,
- oktatás, képzés,
- a helyi táj természeti, kulturális értékeinek megismerése,
- önfenntartó gazdálkodási ismeretek,
- megújuló energiaforrások hasznosítása,
- táboroztatás és természetvédelem,
- földtani ismeretterjesztés,
- népi hagyományörzés,
- önkéntes munka megismertetése,
- lehetőség a sérült, fogyatékossgal élő, hátrányos helyzetű csoportok üdültetésére is.

A felsorolt szolgáltatásokon túl tervezzük olyan egymásra épülő programok megvalósítását, melyben a fiatalok egyben megtalálhatják a szórakozást, az ismeretszerzést, a természeti környezetet, kulturális örökségünk felfedezését és a pihenést. Mag-házunk összel megkezdett bővítése is ezt a célt szolgálja, hiszen emeleti részén kerül kialakításra megfizethető áron kínált kulcsosház-szolgáltatásunk, melyet reményeink szerint már ösztönösen tudunk.

Lehetőség a megmutatkozásra

Esélynap Veszprémben

Lapzártánk után és a Civil a Pályán nyomdába kerülése előtt rendezték meg Veszprémben harmadik alkalommal a Veszprém megyei esélynapot, ezért az esélyegyenlőséggel kapcsolatban megszólaltattunk néhány érintettet.

Együttműködés, túl a rendezvényen

A III. Veszprém megyei esélynapot a Siketek és Nagyothallók Veszprém Megyei Szervezete, a Vakok és Gyengén Látók Veszprém Megyei Egyesülete, a Mozgássérültek Veszprém Megyei Egyesülete, a Mozgássérültek Aktív Egyesülete, az Értelmi Fogyatékosokkal Élők Veszprém Városi Szervezete, valamint a Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület (Veszprémi Esélyek Háza) közösen szervezte. A megyeszékhely sétálóutcáján május 14-én a különböző sport-, bemutató és játékos programok mellett a rendezvény magját idén is a fogyatékosokkal élő profi és amatőr fellépők műsorszámai jelentették. A szervezők lehetőséget adtak a megyében fogyatékosokkal élők (civil szervezetek tagjai, intézmények lakói, ellátottjai) részére, hogy ezen a napon megmutassák tudásukat, értékeiket, ezáltal is elősegítve a társadalmi elfogadást, az egymás iránti tolerancia mélyítését. A rendezvényen a civil szervezetek, intézmények és gyógyászati termékeket forgalmazó cégek is bemutatkoznak. A Veszprémi Esélyek Háza egyik fő feladata az esélyegyenlőség népszerűsítése és elfogadtatása. Az immár hagyományossá vált rendezvény egyik jelentősége az is, hogy a szervezők hálózati együttműködés lehetőségeit vizsgálják, így nagy a valószínűsége, hogy létrejöhet egy esélyegyenlőségi kerekasztal, mely hatékonyabb érdekvédelmi és szakmai tevékenységet végezve az év során, nem csak rendezvények szervezésével fogja a jó ügyet szolgálni – mondta *Varga Endre*, az Esélyek Háza vezetője.

A felújítás után könnyebb lesz

Mesterházi Zsoltot, a Mozgássérültek Aktív Egyesületének elnökét arról kérdeztük, mennyire nehéz a mozgáskorlátozottak számára a közlekedés a megyeszékhelyen.

– Észlelhető egyfajta fejlődés az utak, járdák akadálymentesítésében, de a nagy változás várhatóan a belváros rehabilitációja után következik majd be – véli *Mesterházi Zsolt*, aki 17 évvel ezelőtt került kerekesszékre. – Mivel a belváros felújítása nagyrészt uniós pénzből történik, az unós pályázatok pedig szigorúan előírják az akadálymentesítést, nagyon jól tudunk majd közlekedni az építkezések befejezése után. Az üzletek, szolgáltatók előtt rámpákat alakítanak ki, ez lehetővé teszi, hogy egyedül intézhessük bevásárlásainkat. Ráadásul a rehabilitációban részt vevők a mi véleményünket is kikérték, mielőtt elkezdték a tervek megalkotását. A közintézmények akadálymentesítése már folyamatban van, így az önálló ügyintézés lehetősége is adott lesz.

– Két évtizeddel a rendszerváltás után ön szerint meny-

nyivel jutottunk közelebb az esélyegyenlőséghez, mennyivel vagyunk toleránsabbak a fogyatékkal élőkkel?

– A mai társadalomból nagymértékben hiányzik a tolerancia, de ez nem a társadalom tagjainak hibája. Az előző rendszerben a fogyatékkal élők nem fértek bele az osztályos társadalmi képbe, a nyilvánosság elől elzárva éltek, ezért nem alakult ki az egészséges viszonyulás az épek és a fogyatékosok között, mint a nyugati országokban. Itt az emberek nem tanulták meg, hogyan kell segíteni például egy látássérült embernek, hogyan kell őt megérinteni. Évek óta több csatornán keresztül folyik az esélyegyenlőség megteremtése. Ezek egyike az esélynap, amelyen be tudunk mutatkozni az embereknek. A rendezvényen például fellép egy olyan táncgyűttes, amelyben a táncosok egy része kerekesszékes, másik részé ép emberekből áll. A másik csatorna az esélyórák elnevezésű programsorozat, amelynek keretében iskolákba látogatunk el, és beszélgetünk a gyerekekkel. Ez talán még fontosabb, mint az évi egy esélynap, hiszen, ha a gyerekek megismernek bennünket, felnőtt korukban teljesen természetes lesz számukra, hogy léteznek fogyatékkal élő emberek is.

Ennek a fogyatékoságnak nincs látható jele

– *Miért fontos a siketek és nagyothallók számára az esélynap?* – kérdeztük *Berta Rozália* jeltolmácsot.

– A siketség egy láthatatlan fogyatékoság – magyarázza a jeltolmács. – Ezért fontos ezeknek az embereknek a nyitottságát, egy olyan rendezvény, ahol meg tudjuk mutatni, hogyan élnek és boldogulnak. Az ilyen nyitott, integrált rendezvények segítenek a legtöbbet, ezért örülünk, hogy az esélynap kikerült a Kossuth utcára, ahol a járókelők szembesülnek emberekkel, helyzetekkel.

Berta Rozália elmondta: a legnagyobb gondot a siketek és nagyothallók számára az információ hiánya jelenti. Ezek az emberek az információk zömét a sajtóból nyerik. Néhány tévécsatorna már feliratozza a filmeket, hírműsorokat, de az lenne az ideális, ha minden adó minden műsorát feliratozza is megnézhetnék az érintettek.

– Visszatérve az esélynapra: jó lenne minél több olyan rendezvény, amelyen találkozhatnak az épek és a fogyatékkal élők valami mentén, például sport- vagy szavalóverseny kapcsán.

Mernek kérdezni, segíteni

– *Hogy változott-e az emberek viszonyulása fogyatékos társaikhoz?* – ezen gondolkodik a látássérült *Herbert Attila*.

– Attól függ, milyen területről, milyen korosztályról van szó. Összességében szerintem észlelhető némi javulás. Az emberek már mernek kérdezni, segíteni, ezt nagyon pozitív dolognak tartom. Amiben viszont egyáltalán nem tapasztalok fejlődést, inkább visszalépést, az a közlekedés. Budapesten egyedül tudok közlekedni, de Veszprémben ➤ ➤

➤ ➤ nincs megfelelően kiépítve a környezet, nincsenek támpontok a látássérültek számára például a parkos területeken.

Herbert Attila az esélynapot egyfajta üzenetnek gondolja az emberek és a média számára, amelynek lényege, hogy a fogyatékkal élők ugyanolyanok, mint bárki más, csak persze vannak akadályok az életükben.

– Próbálunk érvényesülni mi is, még ha nehezebben is megy nekünk, mint a többségnek – mondja.

Az esélynap szervezői pedig örülnek, hogy mindig találunk olyan támogatókat, akik számára fontos az esélyegyenlőség, mint például a veszprémi Kokó cukrászda tulajdonosai, akik már harmadik alkalommal segítik önzetlenül a szervezőket elképzeléseik megvalósításában.

er

Civil nap újdonságokkal

Három év tapasztalatait felhasználva rendezték meg Veszprémben a civil napot május 15-én. Vass Tibor, a Veszprémi Civil Kerekasztal elnöke lapunknak elmondta: szerkezetében ugyanaz maradt a rendezvény, a helyszínek is változatlanok voltak, a főprogramok szervezői is vállalták a munkát. Az idei civil napnak azonban témát is adtak, ez a hagyományörzés. A rendezvény másik újdonsága a Sporttal Veszprémért-díj megalapítása és átadása. (Lapzártánk idején még tartott a szavazás a megadott honlapon, így a díjazott neve még nem derült ki.)

Még egy újdonságról számolt be az elnök: ebben az évben a kerekasztalba tömörülő egyesületek képviselői is tettek egy közös javaslatot a Pro Civitate-díj jelöltjére a városnak.

Az idei civil nap műsorvezetője Kolti Helga színésznő volt, aki a rendezvény idején Csonka Ibolya festőművésszel beszélgetett a közönség előtt.

Internetre kerülnek az alapítványok

Az elektronizált eljárások sorában egyebek mellett a cégeljárást és a fizetési meghagyásos eljárást 2011. január 1-jétől követi az alapítványok nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárás is. Az alapítványok elektronikus nyilvántartásának alapvető rendelkezéseit a 2010. évi XCI. törvény (Atv.) tartalmazza. A törvény hatálybalépésétől számított két éven belül minden alapítványnak be kell jelentenie törvényes képviselőjének természetes személyazonosító adatait.

Az elektronikus eljárás bevezetésének kettős célja van: egyrészt, hogy az alapítványokkal kapcsolatos bejegyzés, változásbejegyzés és törlés időigénye csökkenjen, másrészt pedig, hogy létrejöjjön az alapítványok nyilvános, közhiteles és könnyen hozzáférhető elektronikus nyilvántartása – tájékoztatta a Civil a Pályánt Kovács Zsolt jogtanácsos.

A 2011. január 1-jei hatálybalépését követően lehetőség lesz az új alapítvány nyilvántartásba vétel iránti kérelmek elektronikus úton történő benyújtására. Elektronikusan benyújtott kérelem esetén a bíróság is elektronikus úton fogja közölni a határozatait. Emellett megmarad a papír alapú ügyintézés is. A két megoldás azonban nem keverhető egymással, az eljárás teljes egészében az egyik vagy másik forma szerint kerülhet lefolytatásra.

A bejegyzett alapítványok elektronikus nyilvántartását az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala (OIH) fogja üzemeltetni. A nyilvántartás adatait a nyilvántartásba vételről döntést hozó bíróság szolgáltatja elektronikus úton az OIH számára. Az elektronikus nyilvántartás a hivatal honlapján lesz elérhető, ingyenesen. Az elektronikus nyilvántartásban az alapítvány neve, nyilvántartási száma, célja, valamint a célja szerinti besorolás alapján lehet majd online keresni. Keresést a központi elektronikus szolgáltató rendszeren, valamint a Civil Információs Portálon is lehet majd kezdeményezni. A központi elektronikus szolgáltató rendszeren történő keresés esetén az alapítvány nyilvános adatairól ingyenesen elektronikus másolat kérhető.

Az Atv. csak az elektronikus eljárás keretét adja meg. Külön rendelet fogja tartalmazni majd az elektronikus nyilvántartásba vétel bírósági ügyviteli szabályait, az elektronikus formanyomtatványokat, a nyilvántartásba bejegyzendő adatok körét és a lekérhető elektronikus kivonat tartalmát.

Annyit azonban már most tudni, hogy az alapítvány nyilvántartásba vétel iránti kérelmét benyújtó személy dönthet arról, hogy a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet, valamint a kérelem mellékleteiként benyújtott okiratok mindegyikét egységesen papír alapon vagy elektronikus úton nyújtja be. Elektronikusan benyújtott kérelem esetén a bíróság elektronikus úton közli a határozatait. A nyilvántartásba vétel iránti kérelem elektronikus benyújtása esetén a kérelmezőnek elektronikus formanyomtatványt kell kitöltenie, melynek mellékletét képezik a külön törvényben meghatározott okiratokról készített elektronikus másolatok.

A papír alapú, de elektronikus másolatként benyújtott okiratok papír alapú, eredeti példányát a benyújtó személynek meg kell őriznie. A bíróság az adószám, illetve statisztikai számjel megállapításához szükséges adatokat a nyilvántartásba vételről szóló határozat jogerőre emelkedése megállapításának napján továbbítja az állami adóhatósághoz, illetve a Központi Statisztikai Hivatalhoz (KSH). E szervek ugyanezen a napon a létrehozott adószámról, illetve a statisztikai számjéről tájékoztatást küldenek a bíróság részére.

Az alapítvány nyilvántartásba kötelezően bejegyzendő és a nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatai nyilvánosak. Az OIH biztosítja, hogy honlapján a nyilvántartást bárki ingyenesen elérje, és az alapítvány neve, nyilvántartási száma, célja, valamint célja szerinti besorolás alapján keresést végezzen. A hivatal biztosítja, hogy keresést a központi elektronikus szolgáltató rendszeren, valamint a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter által működtetett Civil Információs Portálon is lehessen kezdeményezni. A központi elektronikus szolgáltató rendszeren kezdeményezett keresés esetén a külön jogszabályban meghatározott adatokról – illetékfizetés és költségterítés nélkül – elektronikus kivonat kérhető a keresést végző személy tárhelyére.

A törvény hatálybalépésétől számított két éven belül valamennyi alapítványnak be kell jelentenie törvényes képviselőjének természetes személyazonosító adatait. E bejelentés elmulasztása esetén – amennyiben e határidő lejártát követően a bíróság felhívására harminc napon belül a szükséges adatokat nem jelentik be – törvényességi felügyeleti eljárásnak van helye.

K. E. M.

Tréning a javából

Immár hagyománnyá vált, hogy a Várpalota és Kistérsége Civilek Szövetsége szervezésében és megrendezésében egy egynapos kapcsolatépítő tréning jöjjön létre a várpalotai és környező civilekkel való együttműködése kapcsán évenkénti megrendezéssel. Tudhatjuk, hogy az egri civilekkel való kapcsolatrendszerben két alkalommal leltünk barátokra, hittet és hivatással végzett, civil szervezeteket összefogó, összekovácsoló emberekre Egerben.

No de e cikk nemcsak a múltból ered, hiszen a közeli jelen is élményt adott a közel negyvenfős kis csapatnak, akik úgy gondolták jó másfél hónapja, hogy megér nekik egy egész napot a fennséges szép, tavasz melegét e napra is megtartó Bakonybél egy híres szállójában és annak sétával bekerített környezetében eltölteni egy finom házi jellegű ebéd, illetve késő délután speciális ízű lángos elköltése közben megélni, kapcsolatteremtő beszélgetés, ügyességi és kreativitást igénylő kis csoportos játékkal támogatottan, örömmel és felszabadult lélekkel, hétköznapok taposómalmának feledésbe merült időszakát félretéve átélteni, barátságot erősíteni.

Az érdemi munka a szálló konferenciatermében kezdődött, ahol dr. Dobos Tamás, a Várpalota és Kistérsége Civilek Szövetsége ügyvezetője bemutatta Kovács Esztert, a Zirci Kerekasztal képviselőjét, Hencz Anettet, a Várpalotai Ifjúsági Ház munkatársát, Pintér Istvánt, a Balatonfüzűfői VÁCISZ vezetőjét és kedves feleségét.

A bemutatkozó körök után a fenti civil szervezeti képviselők ízelítőt adtak a civil szervezeti munkából, kulturális, művelődési intézményi tervekből, a civilekkel való kapcsolatrendszer elemeinek módszereiről, szervezési munkákról és jövőbeni tervekből. Az ügyvezető úr, illetve egyben az egész napos program pontok felelős szerkesztője összefoglaló beszéde után hazai ízekkel tarkított finom ebédet fogyasztott el a vendégek sora, illetve a csapat minden tagja, majd az ebéd utáni séta keretében Bakonybél szélén a Borostyán-kút, illetve Szent Gellért szobra, kápolnája, valamint a stáció (keresztútállomások) megtekintésére került sor. A séta és az ott eltöltött időszak is bizonyosságot adott arról, hogy lakóhelyünk közvetlen közelségében is már található olyan gyöngyszem, valamint szépséges táj, amely méltán ad bizonyosságot arról, hogy ide nemcsak külföldieknek kell ellátogatni, ha-

nem a szomszédból, a közeli településekről mindenkinek, aki ki akar kapcsolódni, és élményekkel gazdagon szeretné a hétköznapot maga elé képzelni, illetve megélni. A kiadós séta után a szálló szabad területének egy hangulatos fákkal és borokkal tarkított zugában játékot szervezett az Emberke Egyesület képviselője, Jakabné Rác Ildikó, illetve segítője, dr. Czaltik Zsuzsanna.

Nem lehet szó nélkül elmenni e kapcsolatépítő tréning ügyességet és játékosságot példázó és „megéltető” foglalkozása mellett. Amikor egy gombolyagot csak azért dobok tova, hogy bemutatkozzak, és az illető is a gombolyagot tovább dobva bemutatkozik, illetve amikor a gombolyag elfogy, akkor visszacsévélni és visszamondani, hogy ki dobta azt vissza nekem. No, ez lecke volt legtöbbszörünknek. Persze a dobás, a helyzet hangulata és a kialakult látvány, valamint az egymás szemében néha fellelt értetlenkedés és kicsattanó jókedv koronát tett fel a képzeletbeli dobogóra, hiszen senki nem akart szégyenkezni. Megtanultuk vagy nem egymás neveit, azt nem tudom, de hazafelé egy előttem átfutó cica láttán villámként csapott belém a megélt gombolyagcsévéző játék.

A játék folytatódott egy általam nem ismert kieséses, speciális figyelmet és ügyességet kívánó tapsolós játékkal. Mi jöhettek ezek után? Olló, ragasztó, újságok és egyéb kegytárgyak, majd egy téma, és hozzá kell illeszteni egy plakátot, amely bemutatja a kisorsolt feladatot. Mindez 20 perc alatt, csapatonként négy fő sürgött, forgott, ki-kivágott, ragasztott, rajzolt, illetve fogalmazta a hozzáadott alámondó szöveget. A kreativitást és előadói bátorságot, szereplést nem nélkülöző játék végén mindenki kellemes hangulattal, nevetéssel és elismeréssel adta hírül, hogy e játék a célnak megfelelően kiváló összetartozást erősítő játék volt. A nap végén a játékok közben szakácsok által elkészített speciális lángost fogyaszthattunk, majd egy általános összefoglaló és eredményességet igazoló rövid beszéd után elindultunk vissza lakóhelyeinkre.

Következtetést kérne talán itt az olvasó. Minek, hiszen kitűnhetett, hogy e rövidnek megélt nap, távol a családtól, szeretteinktől olyan élményekkel gazdagítottan tette fel a napra a koronát, amelyet csak megismételni lehet, illetve aki még nem járt e vidéken, annak el kell látogatni e bakonyi településre és környezetébe...

Lukács László

Iszkaszentgyörgyi Természet- és Környezetvédő Egyesület

Egyesületünk Fejér megyében, Iszkaszentgyörgy településen tevékenykedik, melyet 2003 őszén alapított, a környezetvédelem iránt elkötelezett pár lelkes személy. 2008 óta az egyesület a közhasznú szervezetként működik.

Küldetésünk: elsősorban Iszkaszentgyörgy természeti értékeinek megőrzése, környezetének és az egészséges életfeltételeknek a védelme. Ezzel összhangban a lakosság figyelmének felhívása a tudatos és felelősségteljes életvitelre, különös tekintettel a szűkebb környezetre, a lakóhely természetes értékeinek megővésére. Főbb céljaink: a falu egyik legfőbb értékének számító kastély és környezetének szebbé tétele, példamutatás, helyi fiatalok környezettudatos gondolkodásának kialakítása, egészséges életmódra való törekvés propagálása, a különböző helyi rendezvények lebonyolításának segítése, helyi civil szervezetekkel és az önkormányzattal jó kapcsolat ápolása, lehetőségeinkhez képest környezetvédelmi érdekképviselő felvállalása. További célunk szebbé, lakhatóbbá tenni a falut, minden értelemben. Öt éve veszünk részt a Gaja Környezetvédő Egyesület Tájékoztató akciójában. Kezdeményezésünkre szelektív hul-

ladégyűjtő szigetet telepítettek a faluba. Az egyesület működése kis település lévén (2000 lakos) sok területen realizálódik. Programjaink java része minden korosztálynak szól. Munkánkkal segítjük a helyi Zöld Ovit és az ökoiskolánkat.

Nyári napközis táborokat szervezünk a céljaink elérése érdekében. Fontos a különböző témájú előadások, beszélgetések, vetítések, közös túrázások szervezése. 2009 őszén adtuk át a nagyközönségnek a Kastélybirtok tanösvényt, melynek végigsétálására minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk, a túrához a Fejér Megyei Ciszok-irodában térkép is beszerezhető.

A következő feladatunk, a KvVM Zöld forrás programja támogatásának köszönhetően a Zöldüljön Iszkaszentgyörgy című projekt keretében, a helyi iskola és óvoda pedagógusainak segítve, egy természetvédelmi témájú éves program elkészítése. A kész programmal szívesen segítünk más oktatási intézményeknek is.

Programjaink megvalósításához folyamatosan pályázunk. Tervezünk természetvédő, túléló táborot is. Az ifjúsági tagozatunk nemsokára befejezi a tanévet, és remélhetőleg egy nyertes pályázat keretében spanyol és észak diákokat fogad a nyár során.

Nagy Andrea
egyesületi elnök

Tallózó a Pályázati Figyelőből

2010.05.12.	Pályázat olyan hat évfolyamos tehetséggondozó nevelést-oktatást folytató középiskolák számára, amelyek a középfokú felvételi eljárás tekintetében tehetséggondozó középiskolaként kívánják feladataikat ellátni	Oktatási és Kulturális Minisztérium	2010.08.26 H
2010.05.12.	Ember a természetben - fotópályázat	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	2010.08.23 H
2010.05.12.	Halbarát víz cím	Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület	2010.06.30 H
2010.05.12.	Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása / GOP-2010-1.1.1	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	2011.02.28 F
2010.05.12.	Pályázat azon középiskolák számára, amelyek a középfokú felvételi eljárás tekintetében tehetséggondozó középiskolaként kívánják feladataikat ellátni	Oktatási és Kulturális Minisztérium	2010.08.26 H
2010.05.11.	Ismerjük és ismertessük meg a Mofetta gyógyhatását - rajzpályázat	Mofettával az Egészségért Országos Szövetség, Mátraderecske Önkormányzata, Mofetta Szén-dioxid Gyógygázfürdő (Mátraderecske)	2010.08.15 H
2010.05.10.	Rainprecht Antal-emlékérem	Falvak Kultúrájáért Alapítvány	2010.09.01 H
2010.05.10.	Kultúra Lovagja cím adományozása	Falvak Kultúrájáért Alapítvány	2010.10.15 H
2010.05.10.	Örökségünkért érem	Falvak Kultúrájáért Alapítvány	2010.09.15 H
2010.05.10.	Örökség serleg	Falvak Kultúrájáért Alapítvány	2010.11.01 H
2010.05.10.	Erkel Ferenc és kora országos történelmi vetélkedő	Falvak Kultúrájáért Alapítvány	2010.06.15 H
2010.05.10.	Környezeti kezdeményezések, biodiverzitás és természetvédelem	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	2010.08.05 H
2010.05.10.	A mi világunk irodalmi és ötletpályázat	Nyitott Szemmel szerkesztősége	2010.07.15 H
2010.05.07.	Sziget WAMP UP designpályázat 2010	WAMP, Sziget Kulturális Szervezőiroda	2010.06.28 H
2010.05.07.	Zöld Fül Tehetségkutató 2010 a Zöld Pardonban	Zöld Pardon Művészeti és Marketing Iroda	2010.07.01 H
2010.05.06.	Egészségvédelem-megelőzés-család-utazás (rajzpályázat)	NetAmbulancia Kft.	2010.06.13 H
2010.05.06.	Life+ program 2010 / 2010/C 114/08	Európai Bizottság	2010.09.01 H
2010.05.05.	Ösztöndíjpályázat szlovák állampolgárságú, magyar nemzetiségű személyek részére a 2010/2011-es tanév őszi szemeszterében	Oktatási és Kulturális Minisztérium	2010.06.21 H
2010.05.05.	Ösztöndíjpályázat szerb állampolgárságú, magyar nemzetiségű személyek részére a 2010/2011-es tanév őszi szemeszterében	Oktatási és Kulturális Minisztérium	2010.06.21 H
2010.05.05.	Ösztöndíjpályázat román állampolgárságú, magyar nemzetiségű személyek részére a 2010/2011-es tanév őszi szemeszterében	Balassi Bálint Intézet, Oktatási és Kulturális Minisztérium	2010.06.21 H

2010.05.05.	Ösztöndíjpályázat horvát állampolgárságú, magyar nemzetiségű személyek részére a 2010/2011-es tanév őszi szemeszterében	Oktatási és Kulturális Minisztérium	2010.06.21 H
2010.05.05.	Harsányi István-díj	Manager Képzés Alapítvány	2010.06.30 H
2010.05.04.	Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok - A komponens - KMR / TÁMOP 1.4.3-10/1	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	2010.06.30 H
2010.05.04.	Települési értékvédelmi Támogatás 2010	Budapest Főváros Önkormányzata	2010.06.30 H
2010.05.04.	A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok / KEOP-2009-6.1.0/A, KEOP-2009-6.1.0/B, KEOP-2009-6.1.0/C	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	2012.09.30 T
2010.05.04.	Ipartelepítés / DAOP- 2010 - 1.1.1/D, DDOP- 2010 - 1.1.1/E, ÉAOP- 2010 - 1.1.1/E, ÉMOP- 2010 - 1.1.1/B, KDOP- 2010 - 1.1.1/D, KMOP- 2010 - 1.5.3/B, NYDOP- 2010 - 1.3.1/E	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	2010.12.31 F
2010.05.04.	HM Béni Balogh Ádám középiskolai ösztöndíj / SZE/63-30/2010	Honvédelmi Minisztérium	2010.07.31 H
2010.05.03.	Kerékpárosbarát település 2010	Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium, Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium	2010.09.30 H
2010.05.03.	Kerékpárosbarát munkahely 2010	Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium, Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium	2010.09.30 H

Rövid beszámoló a Nemzeti Civil Alapprogram Tanácsában zajló munkáról

A tanács 2009-es megalakulása óta két nyári hónapban kívül minden hónapban ülésezett.

Alább kiemelek néhány eredményt, témát a tanács munkájából:

Elkészült egy egységes bírálati lap, melyet a pályázók döntést követően kikérhetnek az ESZA-tól, hogy megismerhessék a pályázatuk értékelését.

A forráselosztásban új elemként jelent meg a kis szervezetek kiemelt támogatása: a működési pályázatoknál az 1 200 E Ft alatt támogatást kért pályázók között kell felosztani a régiós működési forrás 33%-át.

A kifogás benyújtása új lehetőség a pályázóknak: minden pályázattal kapcsolatban egy alkalommal nyújtható be kifogás a tanács elé, ezért célszerű végigmenni az ezt megelőző egyéb egyeztetési folyamatokon, így pl. az ESZA munkatársaival való egyeztetésen, kollégiumi vagy tanácstaggal való megbeszélésen.

Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében két különös szabályt hozott a tanács: 200 E Ft alatti kiadásoknál nem szükséges szerződést kötni, illetve a támogatás bizonyos részéig a 10 000 Ft alatti tételek elszámolhatók lesznek egy összesítő segítségével. Ezek a szabályok részletesen szerepelni fognak a 2011. júniustól érvényes támogatásokra vonatkozó elszámolási útmutatóban.

Régóta húzódo vitás kérdésekre tett pontot a tanács azokkal a döntésekkel, melyeket közel 30 pályázó esetében hozott a támogatások felhasználásának ellenőrzése kapcsán, és azóta is érkeznek kifogások, melyekről azok megvizsgálását követően a következő tanácsülésen gyors döntés születik.

A mi régióinkból a legkisebb a bármilyen okból kizárt szervezetek száma.

Fontos információk pályázóknak:

A pénzügyi elszámolásban a pályázat azonosítóját mint záradékot az eredeti számlákra kell felvezetni tollal, és az így kapott záradékolt számlákat lehet fénymásolni, majd másolatként benyújtani. A kapott támogatás visszavonását, kamattal együtt való visszafizetését és a pályázó két évre való kizárását eredményezi, ha a pályázó nem vagy nem megfelelően záradékol.

Helyszíni ellenőrzésre a projekt megvalósítása közben, ill. utána öt évig még bármikor sor kerülhet.

A megvalósítás során felmerülő változásokról (szakmai vagy pénzügyi) a támogatási időszak végéig lehetséges értesítést, kérvényt benyújtani. Azt követően már nincs erre mód.

Mátyás Mónika,
az NCA Tanács alelnöke
mm@csalan.hu

Civil delegálti beszámoló a Közép-dunántúli Regionális Monitoring Albizottságban (RMA) zajló munkáról

Háttér

Az Európai Uniótól érkező források felhasználását a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség koordinálja az Új Magyarország Fejlesztési Programon keresztül. Ezen belül vannak ágazati célok és regionális fejlesztési célok. Ez utóbbi célok megvalósítását a régiós fejlesztési ügynökségek tervezik és valósítják meg az ország hét régiójában.

RMA

A régiós forráselosztás követése, monitorozása érdekében hozták létre mind a hét régióban a monitoring albizottságokat (RMA), tagjai a közélet különböző területeiről kerülnek ki.

Az RMA-k évente 3–4 alkalommal üléseznek, meghallgatják a fejlesztési ügynökségek beszámolóit, áttekintik a pályázati statisztikákat és javaslatokat fogalmazznak meg a következő időszakra.

Minden RMA-ban négy civil delegálti hely biztosított: fogyatékkal élők, környezetvédő szervezetek, nők és férfiak esélyegyenlőségével foglalkozó és roma delegáltak. Részvételüket társadalmi munkában látják el, azt pedig, hogy a két ülés közötti előkészítő időszakban ezek a civil delegáltak együttműködnek-e, egyeztetnek-e, a delegáltak kapacitása szabja meg.

Szigorú munkaalapokat teremt az a határozat, mely szerint, ha egy delegált két egymást követő ülésen nem jelenik meg, úgy delegálti helyét visszavonják.

RMA a közép-dunántúli régióban

A civil delegáltak közül a fogyatékkal élők, a nők és férfiak esélyegyenlősége és a környezetvédő szervezetek delegáltja működik együtt szorosabban. Az ülések előtt egyeztetünk a napirendekkel kapcsolatban felmerülő ötletekről, javaslatokról, az üléseket követően követjük a javaslataink utóéletét és további utakat próbálunk kialakítani a civil érdekérvényesítés számára.

Civil delegálti tapasztalataink

Előzetes háttérismeretre van szükség az operatív programokról, a területfejlesztésről ahhoz, hogy érdemben bele tudjunk folyni az ülések munkájába.

A bizottsági ülések jegyzőkönyvei némileg akadozva jutnak el hozzánk, így két ülés között nehéz felvenni a témák fonalát.

Szükség lenne további civil érdeklődőkre, akikkel egyeztetni lehetne az üléseken felmerülő témákat, hogy minél szélesebb véleményt tudjunk képviselni az üléseken.

Néhány az eddig felmerült javaslatok közül

Az éves jelentésekbe kerüljön bele egy kimutatás arról, milyen a nyertes szervezetek szektorális összetétele (2007–2009 között 3,05% a nonprofit nyertesek aránya az összes nyerteshez képest – forrás: KDRFU).

Teremtünk arra lehetőséget, hogy a projektek megvalósítása közben fogyatékkal élő személyek véleményezhessék a beruházásokat, átépítéseket annak érdekében, hogy ne a projekt átadásakor derüljön ki, hogy esetleg nem fér el a tolókoszi az épületben.

A hulladéklerakók rekultivációjához érdemes lenne tájékoztatási tervet készíteniük a pályázó szervezeteknek, hogy az állampolgárok jobban megérthessék, miért van szükség a beruházásra.

Érdekérvényesítési tervek

Szeretnénk elérni, hogy az észak-alföldi régióhoz hasonlóan a mi régiókban is legyen cél a civil szektor kapacitásfejlesztése és erre szülessen egy külön régiós konstrukció a 2011-es évtől.

Induljon el még 2010-ben mintaképpen a környezetvédelmi civil szervezetek régiós bevonását erősítő pályázati ablak, melynek kedvező tapasztalatai elősegíthetik a civil kapacitásfejlesztési konstrukció kialakítását.

Keressük a lehetőségeket arra, hogy a nők érdekei az eddiginél jobban érvényesüljenek a projektek megvalósítása közben (a régiós operatív program hatására 2007–2009 között új munkahelyen foglalkoztatott nők száma: 2 fő – forrás: KDRFU).

Várjuk azon érdeklődő civilek jelentkezését, akik szeretnénk részt venni a regionális fejlesztési folyamatokban.

Mátyás Mónika

Régiós delegáltak elérhetőségei:

Részvevő neve	Szervezet neve	Delegálti téma	Elérhetősége
Huszár Józsefné	Veszprémi Nők Kerekasztala	Nők és férfiak esélyegyenlősége	venoke@chello.hu
Mesterházy Zsolt	Mozgássérültek Aktív Egyesülete	Fogyatékkal élők	mesterhazy.joe@invitel.hu
Mátyás Mónika	Csalán Egyesület	Környezetvédelem	mm@csalan.hu

Térségi civil együttműködések és Nulla Hulladék Hálózat erősítése találkozó

Időpont: 2010. június 7. (hétfő), 9–17 ó
 Helyszín: Civil Szervezetek Regionális Szövetsége,
 Székesfehérvár, Civil Szolgáltató Központ (Balatoni út 8.)

Ízelítő a találkozó programjából:

- Együttműködés elmélete és gyakorlata: *Domschitz Máttyás* tréner segítségével, konkrét kapcsolódási pontok megtalálását segítő játékokkal megtűzdelve.
- Milyen típusai vannak a hálózati együttműködésnek, mik a nehézségei, és hogyan lehet jól csinálni?
- „Nulla hulladék szemlélet: Oldjuk meg maradék nélkül!”
- A Nulla Hulladék Hálózat működéséről szóló tervezet ismertetése és közös alakítása.
- Fejér megyei civilek együttműködési projektjeinek generálása.

Fenntartható fejlődés műhelymunka civil szervezeteknek

Időpont: 2010. június 25-26. és július 2-3. (péntek-szombat), 9–17 ó
 Helyszín: Civil Szervezetek Regionális Szövetsége
 Székesfehérvár, Civil Szolgáltató Központ (Balatoni út 8.)

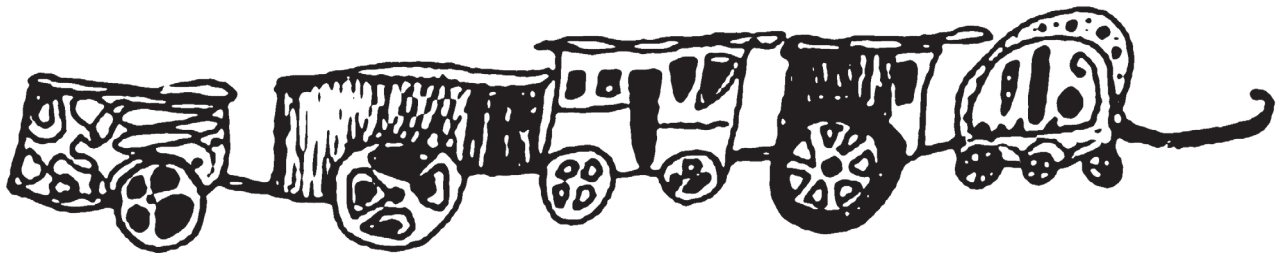
Vajon tudjuk-e, hogy mindennapi döntéseinkben hogyan lehet megjeleníteni a fenntarthatóságot? A tapasztalat az, hogy bizony nem egyszerű megtalálni az elmélet és gyakorlat közötti összekötő kapcsot. A műhelymunka során egy olyan szemléletmódot szeretnénk átadni, mely nemcsak a zöld vagy más civil szervezetben végzett munkánk során, hanem magánéletünk, emberi kapcsolataink terén is segítséget nyújt.

A műhelymunkát *Szilágyi László* (a Hulladék Munkaszövetség tanácsadó testületi tagja), valamint *Zalatnay László* (a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács tagja) vezetik.

Bővebb információ és előjelentkezés:
 Hulladék Munkaszövetség

Portik-Bakai Zsuzsa (06-1-386-2648, zui@humusz.hu)

A program az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Felkészülni... Vigyázz... Önkéntesség!

A civil szervezetek legfontosabb erőforrása a szinte korlátlan mennyiségben rendelkezésre álló önkéntes munkaerő. A legtöbb szervezetnek azonban kihívást jelent az önkéntesek foglalkoztatása.

- Hogyan találjam meg az alkalmas önkénteseket?
- Milyen feladatokat bízhatok önkéntesekre?
- Mit várhatok el az önkénteseimtől, ha ők ingyen áldozzák idejüket a szervezetem számára?
- Hogyan tudom motiválni és számon kérni az önkénteseimet?

Ezek a kérdések minden civil szervezeti vezető fejében megfogalmazódnak. További komoly kihívás, hogy az önkéntesek toborzása, betanítása, vezetése sok időt és energiát kíván a szervezet sokszor eleve túlterhelt vezetőitől. Ezekre a kihívásokra kínálnak megoldásokat az újonnan létrejövő megyei Önkéntes Centrumok. Fejér megyében a Civil Szervezetek Regionális Szövetsége,

Veszprém megyében pedig a Csalán Környezet- és Természetvédő Egyesület működteti az Önkéntes Centrumot, amelynek elsődleges feladata az önkéntesek toborzása és kiközvetítése az alkalmas fogadószervezetekhez. Annak érdekében, hogy minél több szervezet alkalmassá váljon önkéntesek fogadására, az Önkéntes Centrumok térítésmentesen felkészítéseket tartanak több helyszínen, az önkéntesek fogadására nyitott szervezeteknek, intézményeknek. Egy felkészítési alkalom négyórás intenzív munkafolyamat, melyben előadás és műhelymunka során kapják meg a szervezetek az önkéntesek fogadásával kapcsolatos alapvető tudást és információkat.

A legközelebbi felkészítések Székesfehérváron, a Civil Szervezetek Regionális Szövetségének székházában (Szf.-vár, Balatoni út 8.) lesznek, június 7-én, hétfőn, valamint június 11-én, pénteken.

A szervezők mindkét alkalomra várják még érdeklődők jelentkezését az onkentes@cisz.hu címen. Ugyanezen a címen kérhető tájékoztatás a további helyszínekről és alkalmakról, valamint bármilyen egyéb, az önkéntességgel kapcsolatos kérdéstről.

Vaszar egyesületei a két világháború között

A középkor óta a győri püspökség birtokát képező Vaszar Veszprém megye nagyobb agrártelepülései közé tartozott. A lakosság 80%-a még 1941-ben is mezőgazdaságból élt. Az első világháború előtt a falu 5834 kh, 1935-ben 5591 kh területe nem tudta biztosítani a lakosság gyarapodását, ezért lélekszáma a két világháború között 2100–2200 körül stagnált. A népfelcsúszás elvándorolt, másutt – a közeli Pápan és a környező uradalomban – keresett munkát. A színtiszta katolikus község vezetését a jobbágyfelszabadítás után a volt úrbéres telkes gazdák tartották kézben.

A kiegyezés korában valóságos egyesületalapítási láz dúlt az országhoz, amely a pápai járást és Vaszart szinte elkerülte. A járás községeiben 1881-ben alig működött kulturális egyesület. Az alispáni jelentés csupán a Lovászpatonai Olvasókört és a Pápai Járási Jegyzői Egyletet említette. 1888-ban a pápai sajtó azzal élcelődött, hogy a vaszari intelligencia a helyi vendéglő kerthelyiségében működtet egy szervezetlen „közművelődési egyesületet”, ami nem más, mint „első vaszari kuglizó asztaltársaság”. A vaszari katolikus tanítókat a Pápa-csöti Esperes-kerületi Római Katolikus Tanítókör fogta össze, amely más és más községben tartotta összejöveteleit.

Az 1890-es évektől kezdve a tűzoltó-egyesületet szinte minden községben megszervezték. A tűzoltó-testületeket – így a vaszarit is – a dr. Óváry Ferenc ügyvezető elnök vezette Veszprémmegyei Tűzoltó-testületek Szövetsége fogta össze.

Az előbbieken alapján elmondható, hogy a helyi értelmiség tagjai kialakították a maguk társasköreit és szakmai szerveződéseiket, a gazdák megszervezésével nemigen törődtek. Megváltozott a helyzet a valláspolitikai viták időszakában. 1895-ben megszervezték a Vaszari Katolikus Kört, melyet a katolicizmus érdekeinek szolgálatába állítottak. A gazdák számára a hagyományos formák (szőlőhegyi birtokosság, volt úrbéresek közbirtokossága, kocsmai szórakozás) biztosították a szórakozást is.

A Horthy-rendszerben az iskolán kívüli népművelés adta meg a helyi művelődés kereteit. A népműveléssel megbízott tanítók a népiskolát befejező ifjúsággal és a felnőttekkel egyaránt foglalkoztak. A kultúrház megépüléséig a községi társadalmi-kulturális rendezvényeket a katolikus iskolában, a tanácsteremben vagy a vendéglőben tartották. A színpaddal ellátott kultúrház elkészülte (1942) után mozi is működött a faluban.

Az ifjúság honvédelmi nevelésének elősegítésére 1925-ben miniszteri rendeletre hozták létre a Levente Egyesületet, amely-

nek fenntartását a község a Testnevelési Alapból fedezte. Az alap jövedelmét a táncmulatságok bevételei képezték. Alkalmanként a megállapított belépődíj tízszeresét fizették az alapba. A képviselő-testület a katolikus tanítókat, továbbá Gacs István vitézjelöltet nevezte ki ifjúsági oktatóknak. Ők gondoskodtak a több mint kétszáz ifjú testnevelési oktatásáról. Játszóteret (gyakorlótér) megfelelő nagyságú területet biztosítottak.

A felnőtt férfiak a kötelező tűzoltó-egyesületben és a Polgári Lövész Egyesületben találták meg a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit. A rendeletek szerint Vaszaron 75 tagú tűzoltó-egyesületet kellett működtetni. A testület tisztikara fő- és alparancsnokból és szertárosból állt. A szükséges ruházatról, felszerelési tárgyairól, a tűzoltószertár fenntartásáról a község gondoskodott. (A lövészegyesület számára szintén a község tartotta fenn a lőteret.) A vaszari tűzoltóknak és a nekik segítő férfiaknak 1930 májusában fontos szerepük volt a Takácsiban keletkezett tűz eloltásában.

A helyi katolikus egyház számos vallási-hitbuzgalmi egyesületet szervezett: a gyermekek imaközösségét, a Szívgyárdát 1936-ban hozták létre. Tagjai büszkén hordták az egyesület sapkáját és jelvényét, amelyek a közösség együvé tartozását szimbolizálták. A Jézus Szent Gyermekegyesület már 1930-ban működött.

A hívek vallásos nevelését, a rászorulókat megsegítését az 1929-ben alakult Actio Catholica szolgálta, amely öt szakosztállyal működött, s évente számos előadást, rendezvényt, jótékonyági akciót szervezett. Az Oltáregylet Töreky Árpád esperes-plébános szervezőmunkájának köszönhetően már az 1920-as évek elején hatékonyan működött. 1923. május 31-én, pünkösdvasárnap szentelték fel azt a három egyházi zászlót, amelyet az Oltáregylet a hívek adományaiból készíttetett a templom számára. A hosszú múltra visszanyúló Rózsafüzér Társulat szintén a hívek lelki közösségét erősítette.

Az ifjúság vallásos nevelését szolgálta az 1938-ban dr. Iker István által szervezett és vezetett Katolikus Agrárfjúsági Legényegylet (Kalot) és a leányszövetség (Kalász), amely nemcsak a vallásos nevelésre fordított hangsúlyt, hanem a néphagyományok ápolására is vállalkozott.

Az elmondottakból világosan kitűnik, hogy a vaszari egyesületek mindegyikét felülről szervezték. A lassan átalakuló faluközösség egyházi és világi vezetői gondoskodtak a kor kihívásainak megfelelő egyesületek létrehozásáról.

Hudi József

Önkéntesek napja 2010

Az elmúlt évek azt mutatják, hogy folyamatosan nő hazánkban az önkéntesség ismertsége, az önkéntességbe bekapcsolódók száma.

Egyre több különböző korosztályban élő ember érzi úgy, hogy mint önkéntes szeretne egy társadalmi csoportnak, civil szervezetnek, vagy intézménynek (kórház, óvoda, nevelőotthon...) tevékenységét segíteni. Ma már a vállalatok egy része is felismeri, hogy a vállalati önkéntes programokkal növelheti dolgozók elkötelezettségét, motivációját, és egyben a cég hosszú távú fenntarthatóságát is elősegíti. Mindezek ellenére azonban az önkéntesség társadalmi ismertsége és elismertsége még mindig alacsony hazánkban és Fejér megyében is, kevesek kapcsolódnak be rendszeresen, szervezett keretek között önkéntes tevékenységbe. A Fejér Megyei Önkéntes Centrum egyik alapvető célkitűzése az önkéntességgel kapcsolatos pozitív társadalmi attitűd elősegítése és az önkéntesség széles társadalmi ismertségének növelése. Minél

több olyan esemény megvalósítására törekszünk, amely a nyilvánosság érdeklődésére is számot tarthat.

Ennek érdekében
2010. június 5-én (szombat)
a **Civil Szervezetek Regionális Szövetsége**
megszervezi az

önkéntesek napját,
amikor az önkéntességet és az önkénteseket ünnepeľjük.

Ezen a napon az egész országban számos figyelemfelkeltő programmal ünnepeľjük az önkénteseket, és Székesfehérváron is több olyan rendezvény lesz, amikkel erre szeretnénk felhívni a figyelmet. Ha szervezetének lenne ötlete, hogy milyen programmal tudna csatlakozni az önkéntesek napjához, kérjük, jelezze az Önkéntes Centrum (Civil Szolgáltató Központban) felé, és mindent megteszünk annak érdekében, hogy a lehető legtöbb önkéntest tudjuk megmozgatni az ön érdekében. Az eddig jelentkező civil szervezetek programjai: utcaszépítés, várostakarítás, tanösvénytisztítás, ruhagyűjtés rászorulóknak.

Veszprémi Civil Ház

Szolgáltatásaink:

Folyamatos tanácsadási rendszert működtetünk (pl. jogi, számviteli tanácsadás).

Felvilágosítást nyújtunk pályázati lehetőségekről, és hozzáférhetővé tesszük az ezekhez tartozó adatlapokat és űrlapokat, pályázati tanácsadást nyújtunk.

Nyilvántartjuk és kérésre rendelkezésre bocsátjuk a megyei és a veszprémi civil szervezetek legfontosabb adatait, valamint különböző adatbázisokat önkormányzatokról, intézményekről, szakértőkről.

Képzést szervezünk a megyei és a városi civil szervezetek részére pl. szervezeti, menedzselési, pályázati és szponzorszerzési témákban. Közreműködünk a Civil a Pályán című hírnap kiadásában, amelyhez a civil társadalmat érintő anyagokat gyűjtünk és várunk minden szervezettől.

Saját internetes honlapot tartunk fenn (www.ciszokveszprem.hu).

Regionális civil portált működtetünk (www.civil.k-dunantul.hu), ahol naprakészen megjelennek a civil szférát érintő legfontosabb hírek, információk.

Elősegítjük az önkormányzatok és a civil szervezetek közötti kapcsolatok kiépítését.

Civil irodai szolgáltatásokat nyújtunk.

Közösségi Technológiai Központot működtetünk, ingyenes számítógép-használatot, illetve internetezési lehetőséget biztosítva.

Veszprém, Kossuth u. 10. II/203.

Nyitva tartás:

Hétfő: 8.00–17.00

Kedd–csütörtök: 8.00–16.00

Péntek: 8.00–14.00

Közhasznúsági jelentés 2009.

– rövid kivonat –

Kör Alapítvány

kiemelkedően közhasznú

Cím: 8200 Veszprém, Zrínyi u. 3/1.

Adószám: 18930397-1-19

Tevékenysége:

Az alapítvány célja a fenntartható fejlődés elősegítése tájékoztató, tanácsadási tevékenységekkel, kutatásokban való részvétel, ismeretterjesztő kiadványok készítése. 2009-ben részt vett a veszprémi klíma-akciónap lebonyolításában, részt vett a lakosság tájékoztatásában, fenntarthatósággal kapcsolatos tanácsadási tevékenységgel segítette a Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata munkáját. Hatékonyságvizsgálatot végzett a lakosság környezettudatos vásárlási szokásaival kapcsolatban, és részt vett egy nemzetközi Gruntvig-projektben, melynek keretében a társadalom egyes rétegeinek közösségi tevékenységbe való bevonódását vizsgálta.

Gazdálkodása

Tárgyévi bevétel: 1 258 E Ft (közhasznú tevékenység és kamatbevétel) Tárgyévi kiadás: 44 E Ft (anyagköltség)

Veszprém, 2010. május 12.

Fejér Megyei

Civil Szolgáltató Központ

Szeretné magát és szervezetének tagjait képezni?

Igény szerint segítünk az alábbi témakörökben:

- számítógép-kezelői tanfolyam kezdőknek;
- önkéntesmenedzsment-képzés;
- pályázati technikák;
- kommunikációs tréning;
- hálózatfejlesztési tréning;
- közösségfejlesztés.

Ha kérdése van, tanácsot adunk:

- szervezetalapítással és módosításával kapcsolatosan;
- pályázati lehetőségek felkutatásában, adatlapok letöltésében;
- nonprofit jog témakörben:

személyesen: páratlan héten kedden 16.30–18.00 között;

– pénzügyi és könyvelési témakörben:

személyesen: páros héten kedden 15.00–17.00 között.

Ha nincs hol tartania rendezvényét, képzését, mi segítünk:

akadálymentes székelyünkön kedvezményesen veheti igénybe:

- 120 négyzetméteres rendezvényteremünket, mely 100 fős és
- 40 négyzetméteres képzőteremünket, mely 20 fő befogadására alkalmas.
- 8 munkaallemásos számítógépparkunkat.

Elérhetőségek:

CISZ

8000 Székesfehérvár, Balatoni út 8.

Tel: 22 506 186

Civil Szervezetek

Regionális Szövetsége

Önkéntest keres?

Intézmények, civil szervezetek

jelentkezését várjuk, melyek

- Önkénteseket szeretnének fogadni
- Esetleg már vannak önkénteseik, de többre van igény
- Érdeklődnek az önkéntesség iránt, de még nem határozták el magukat

Amit kínálunk:

- A szervezetek önkéntességgel kapcsolatos átvilágítását
- Információt az Önkéntes törvényről
- A szervezetek felkészítését az önkéntes(ek) fogadására
- Önkéntesek közvetítését

Jelentkezés:

Veszprém Megyei Önkéntes Centrum - Csalán Egyesület

Szakmai vezető: Mátyás Mónika

E-mail: onkentescentrum@csalan.hu

Tel.: 88/578-390

Kérje regisztrációs lapunkat a fenti elérhetőségek valamelyikén, küldje vissza kitöltve és mi felvesszük Önnel a kapcsolatot.

